

Kentekening komt dichterbij

Vanaf 2017 kentekens voor (land)bouwvoertuigen én maximumsnelheid naar 40 km/u

De kentekening van (land)bouwvoertuigen op de openbare weg is voorzien vanaf 2017. In grote lijnen is inmiddels bekend op welke wijze dat gaat gebeuren. (Land)bouwvoertuigen met een kenteken mogen dan 40 km/h rijden. Invoering van de kentekenplicht hangt nog wel af van de goedkeuring van het wetsvoorstel door de Tweede en de Eerste Kamer.

De invoering van kentekens voor (land)bouwvoertuigen komt steeds dichterbij. Wanneer de Tweede Kamer dit jaar tijdig akkoord gaat met het wetsvoorstel kan de kentekenplicht op 1 januari 2017 worden ingevoerd. Tegelijkertijd gaat dan ook de maximumsnelheid van 25 naar 40 km/u. Zonder kenteken ook geen snelheidsverhoging. Met een kenteken mogen (land)bouwvoertuigen straks legaal 40 km/u op de weg rijden. Daardoor wordt het voor wegbeheerders mogelijk om (land)bouwvoertuigen meer op doorgaande wegen en rondwegen toe te laten, zodat ze niet meer door de bebouwde kom hoeven te rijden.

Met een kenteken is er controle mogelijk op de technische eisen aan de (land)bouwvoertuigen, zoals de aanwezigheid van remmen. Een kenteken maakt een voertuig identificeerbaar en daardoor is eenduidiger handhaving mogelijk. Ook kan er worden gecontroleerd of een (land)bouwvoertuig is verzekerd voor wette-

lijke aansprakelijkheid. Het kenteken is nodig om vast te stellen of een landbouwtrekker al dan niet apk-plichtig is. En met een kenteken kan een systeem van gecentraliseerde ontzettingverlening voor (land)bouwvoertuigen wordt opgezet.

Met een kenteken worden (land)bouwvoertuigen straks op dezelfde wijze gereguleerd als andere motorvoertuigen. Het kenteken geeft daardoor status aan het voertuig en maakt duidelijk dat (land)bouwvoertuigen gewoon op de openbare weg mogen rijden. Uiteindelijk is een goede en blijvende toegang tot de openbare weg voor de cumela- en landbouwsector essentieel. De invoering van het kenteken draagt hier in belangrijke mate aan bij.

Kentekenplicht

De kentekenplicht gaat gelden voor alle (land)bouwvoertuigen die op de openbare weg rijden en waarvoor de bestuurder een T-rijbewijs

moet hebben. Ook historische trekkers of zelfrijdende werktuigen die op de openbare weg rijden, moeten een kenteken hebben. Landbouwvoertuigen die nooit op de openbare weg komen, zijn niet kentekenplichtig.

Er zijn straks vier voertuigcategorieën die kentekenplichtig zijn

- Landbouw- of bosbouwtrekkers.
- Motorrijtuigen met beperkte snelheid.
- Mobiele machines.
- Aanhangwagens achter deze motorvoertuigen.

Vanaf 2017 komt er de nieuwe categorie mobiele machines, die in de plaats komt van de categorie motorrijtuigen met beperkte snelheid. Zelfrijdende werktuigen die na 1 januari 2017 nieuw in gebruik zijn genomen, heten dan mobiele machines.

Uitzonderingen

Er zijn wel enkele uitzonderingen. De volgende voertuigen zijn niet kentekenplichtig:

- Voertuigen waarvoor de bestuurder geen T-rijbewijs nodig heeft.
- Motorrijtuigen met beperkte snelheid of mobiele machines:
 - met een maximumconstructiesnelheid van minder dan 6 km/u;
 - op één as;
 - als asfaltermachine, wals, asfaltfrees of hoogwerker zonder zitplaats voor werkzaamheden op of aan de weg.
- Aanhangwagens van minder dan 750 kilogram.
- Aanhangwagens met een maximumconstructiesnelheid van niet meer dan 25 km/u (vanwege het niet kunnen voldoen aan technische eisen).
- Verwisselbare uitrustingsstukken in de driepuntheffinrichting met één of meerdere (steun)wielen.

Nieuwe voertuigen

De invoering van de kentekenplicht is voorzien vanaf 2017. De kentekening van nieuwe (land)bouwvoertuigen sluit aan bij de bestaande RDW-systematiek voor het toelaten, registreren en te naam stellen van voertuigen. Dit is het zogenaamde reguliere proces en voor nieuw verkochte (land)bouwvoertuigen gaat de kentekenplicht in op 1 januari 2017. Wanneer u vanaf die datum een landbouwtrekker, mobiele graafmachine of aanhangwagens die harder kan rijden 25 km/u koopt, is deze door de leverancier voorzien van een kenteken en op uw naam gezet.

Bestaande voertuigen

Verder moeten ook alle bestaande (land)bouwvoertuigen die op de openbare weg rijden een kenteken krijgen. Uitgangspunt daarbij is dat deze voertuigen nu legaal op de weg rijden. Daarom is er geen goedkeuring van de bestaande voertuigen nodig voor toelating tot de weg. De bestaande voertuigen worden dan ook niet geschouwd of technisch gekeurd; de gegevens die de eigenaar over het voertuig verstrekt, zijn leidend bij de kentekenaanvraag. De kentekening van de bestaande (land)bouwvoertuigen loopt van 1 februari 2017 tot 20 mei 2018 en wordt het conversietraject genoemd. Om de inschrijving en tenaamstelling tijdig te kunnen afronden, eindigt de conversieperiode op 1 april 2018. Dit om te garanderen dat vanaf 20 mei 2018 alle (land)bouwvoertuigen met een kenteken op de openbare weg rijden.

De inschatting van RDW is dat er 270.000 landbouwtrekkers, 130.000 motorrijtuigen met beperkte snelheid, 150.000 aanhangwagens, 20.000 voertuigen met een GV-kenteken en 10.000 voertuigen in een bedrijfsvoorraad moeten worden geregistreerd. Dat betekent dat er vanaf 1 februari 2017 binnen veertien maanden ongeveer 580.000 (land)bouwvoertuigen moeten worden geregistreerd en op naam moeten worden gezet.

Voertuiggegevens

Tijdens het conversietraject moet de aanvrager van het kenteken de volgende gegevens van het voertuig aanleveren:

- VIN (voertuigidentificatienummer).
- Merk.
- Type (indien bekend).
- Handelsbenaming.
- Nationale voertuigsoort
- Europese voertuigcategorie.
- Bouwjaar (voor mogelijke afgifte van historische kentekenplaten).
- Maximumconstructiesnelheid.
- Technische maximummassa's.
- Brandstof.
- Vermelding of het voertuig ontheffingsplichtig is.
- Vermelding of het voertuig een GV-kenteken heeft.

VIN

Het voertuigidentificatienummer is zeer belangrijk; zonder VIN geen registratie. Van de landbouwtrekkers en de meeste motorrijtuigen met beperkte snelheid is dit te achterhalen. De inschatting is dat met name bij aanhangwagens het VIN niet altijd is aangebracht of bekend is. Wanneer het VIN ontbreekt, moet dit alsnog worden aangebracht. Dat kan door contact op te nemen met de fabrikant van het voertuig of door de RDW. Houd er rekening mee dat hieraan kosten zijn verbonden.

Bouwjaar

Het bouwjaar is nodig om vast te stellen of het gaat om een historisch voertuig. Voertuigen die in gebruik zijn genomen vóór 1 januari 1978 mogen een donkerblauwe historische kentekenplaat voeren in plaats van de verplichte gele kentekenplaat. Met een donkerblauwe kentekenplaat behoudt het voertuig meer zijn historische karakter.

Met een aanhangwagen met witte kentekenplaat mag er niet harder dan 25 km/h worden gereden.

Lange historie

Over de kentekening van landbouwvoertuigen wordt al vele jaren gesproken. In 2001 heeft LTO Nederland de toenmalige minister van Verkeer en Waterstaat Tineke Netelenbos verzocht om kentekening van landbouwtrekkers en motorrijtuigen met beperkte snelheid. De brief was een gezamenlijk initiatief van CUMELA Nederland, Federatie Agrotechniek, LTO Nederland, VHG, BMWT en VIA-NED (onderdeel van Bouwend Nederland) en ondersteund door EVO en IMAG. Bijna tien jaar geleden nam de toenmalige minister van Verkeer en Waterstaat, mevrouw Karla Peijs, daarop het initiatief tot invoering van een T-rijbewijs, kentekening van landbouwvoertuigen en snelheidsverhoging naar 40 km/u. Door toedoen van de Tweede Kamer is dat toen niet doorgegaan. Pas met de motie Kuiken van februari 2013 wilde de Tweede Kamer kentekening van te benoemen trekkers en landbouwvoertuigen. Daarbij kwam nog de motie De Rouwe van november 2013 om de maximumsnelheid voor landbouwvoertuigen te verhogen naar 40 km/u op gebiedsontsluitingswegen en rondwegen zonder fietsers. Door deze moties kon het ministerie van Infrastructuur en Milieu voortvarend aan de slag om de kentekening en snelheidsverhoging te gaan invoeren. Inmiddels heeft minister Melanie Schultz van Haegen het wetsvoorstel kentekenplicht (land)bouwvoertuigen naar de Tweede Kamer gestuurd en dat wordt naar verwachting nog voor het zomerreces behandeld.

Ook mobiele graafmachines hebben vanaf 2017 een eigen kenteken nodig voor op de openbare weg.

Maximumconstructiesnelheid

De maximumconstructiesnelheid is een zeer belangrijk registratie-item, vooral bij landbouwtrekkers. De maximumconstructiesnelheid bepaalt of een landbouwtrekker apk-plichtig wordt of tachograafplichtig. Op grond van de nieuwe Europese richtlijn 2014/45/EU zijn landbouwtrekkers met een maximumconstructiesnelheid van meer dan 40 km/h straks apk-plichtig. Deze apk-richtlijn wordt op 20 mei 2018 van kracht, vandaar dat dit ook de einddatum van het conversietraject is. Door de registratie en kentekening is dan van alle landbouwtrekkers de maximumconstructiesnelheid bekend en of deze al dan niet apk-plichtig zijn. De apk-plicht gaat alleen gelden voor snelle trekkers die harder kunnen dan 40 km/u en niet voor motorrijtuigen met beperkte snelheid, mobiele machines, aanhangwagens of verwisselbare getrokken uitrustingsstukken. Voertuigen met een toegestane massa van meer dan 3,5 ton waarmee goederen over de weg worden vervoerd, zijn tachograaf-

plichtig. Uitgezonderd van de tachograafplicht zijn voertuigen waarvan de toegestane maximumsnelheid niet meer dan 40 kilometer per uur bedraagt. Dit wordt bepaald door de maximumconstructiesnelheid van het voertuig. Daarnaast zijn landbouwtrekkers die binnen een straal van 100 kilometer rond de vestigingsplaats van het bedrijf worden gebruikt voor land- of bosbouwwerkzaamheden uitgezonderd van de tachograafplicht. Anders wordt het als met landbouwtrekkers vervoer wordt gedaan buiten de landbouw, zoals grond of zand rijden voor een aannemer. Als grondtransporten worden gedaan met een gekentekende landbouwtrekker met een maximumconstructiesnelheid van meer dan 40 km/h moet er vanaf 2017 een tachograaf zijn geïnstalleerd.

Ontheffingsplichtige voertuigen

Voertuigen die de wettelijke toegestane afmetingen of massa's overschrijden, hebben een ontheffing nodig om op de openbare weg te mogen rijden. (Land)bouwvoertuigen die permanent de maximale afmetingen of massa's overschrijden, krijgen een speciaal kenteken, een ZZ- of een ZZZ-kenteken. Hiermee is direct te zien dat het gaat om een voertuig dat alleen met een ontheffing op de weg mag rijden. Tijdens het conversietraject moet de aanvrager aangeven of het voertuig ontheffingsplichtig is. Dat is het geval als het voertuig breder is dan 3,00 meter, hoger dan 4,00 meter of langer dan 12,00 meter of maximummassa's overschrijdt. Vooral onder motorrijtuigen met beperkte snelheid en mobiele machines komen ontheffingsplichtige voertuigen voor. Een losse landbouwtrekker op normale banden is niet breder dan 3,00 meter en heeft dus geen ontheffing nodig en krijgt geen ZZ- of ZZZ-kenteken. Wanneer de landbouwtrekker door dubbellucht of een breed verwisselbaar uitrustingsstuk in de hefinrichting breder is dan 3,00 meter, moet er naderhand wel een ontheffing

Een grootpakpers moet een eigen kenteken hebben als harder dan 25 km/h wordt gereden.

fing worden aangevraagd. In dat geval wordt er een voertuiggebonden ontheffing afgegeven op het kenteken van het voertuig, maar krijgt dat voertuig geen ZZ- of ZZZ-kenteken. Door CUMELA Nederland, LTO Nederland, Bouwend Nederland, Fedecom en BMWT is bij minister Schultz van Haegen van het ministerie van Infrastructuur en Milieu gepleit voor gecentraliseerde ontheffingverlening voor (land)bouwvoertuigen voor alle wegbeheerders bij de RDW afdeling Ontheffingen.

GV-kenteken

Reeds afgegeven grensverkeerkentekens (GV-kentekens), nodig voor Nederlandse (land)bouwvoertuigen in het buitenland, blijven geldig. Wel worden er vanaf 2017 geen nieuwe GV-kentekens meer afgegeven; de nieuwe kentekens zijn dan ook in andere landen geldig. Wel zal er tijdens het conversietraject voor een GV-kenteken een nieuwe tenaamstelling moeten worden aangevraagd. In het huidige GV-kentekenbestand heeft namelijk geen formele tenaamstelling plaatsgevonden. Wanneer het huidige voertuig met GV-kenteken permanent de wettelijk toegestane afmetingen of massa's overschrijdt, zal dat GV-kenteken worden omgezet in een zogenaamd ZZ- of ZZZ-kenteken.

Aanhangwagens

Vanaf 2017 zijn er twee categorieën aanhangwagens; landbouw- of bosbouwaanhangwagens (voor transport) en verwisselbare getrokken uitrustingsstukken (oftewel getrokken werktuigen). Wanneer er met een voertuigcombinatie harder dan 25 km/u wordt gereden, moet de aanhangwagen ook een zelfstandig kenteken hebben. Een eigen kenteken wordt alleen verstrekt wanneer de aanhangwagen met een technisch toegestane maximummassa van meer dan 750 kilogram is voorzien van een goed werkende reminrichting. Ook moet de aanhangwagen zijn voorzien van een goed werkende losbreekreminrichting of een hulpkoppeling. Via de kentekening van de aanhangwagens moet de aanvrager deze gegevens verstrekken.

Voldoet de aanhangwagen niet aan deze eisen, dan wordt er geen zelfstandig kenteken verstrekt. Op de openbare weg moet de aanhangwagen dan een witte kentekenplaat voeren, vergelijkbaar met de witte kentekenplaat op een 750-kilogram-aanhangwagen achter een auto of een fietsendrager. Een witte kentekenplaat op een aanhangwagen betekent ook dat er met een dergelijke combinatie niet harder dan 25 km/h mag worden gereden. Het kenteken op de witte plaat hoeft daarbij niet hetzelfde kenteken te zijn als het kenteken van het trekkende voertuig. Wel moet het kenteken op de witte plaat hetzelfde zijn als die van een ander trekkend voertuig dat dezelfde eigenaar heeft als die van de aanhangwagen. Het is dus mogelijk om meerdere witte kentekenplaten met hetzelfde kenteken op aanhangwagens te monteren. Voordeel is dat de witte kentekenplaten bij een ander trekkend voertuig niet hoeft te worden verwisseld.

Digitale aanvraag

De aanvraag van het kenteken kan zowel digitaal als op papier. Voor de digitale aanvraag dient de aanvrager te beschikken over een berichtenbox bij Mijn Overheid. Het is mogelijk om meerdere voertuigen in één keer te registreren. Het kentekenproces bestaat uit twee onderdelen; het eerste is de kentekenaanvraag, waarbij het voertuig wordt geregistreerd bij de RDW, en vervolgens is er de tenaamstelling, waardoor er een eigenaar/houder aan het kenteken wordt gekoppeld. Hiermee komt het voertuig op uw naam te staan. Na betaling van de kosten van de kentekenaanvraag en van de tenaamstelling en na acceptie van de registratieaanvraag door de RDW wordt de kentekencard naar de aanvrager gestuurd. Met de kentekencard kan een gele GAIK-plaat worden besteld. Er is één kentekenplaat nodig, die aan de achterzijde van het voertuig moet worden gemonteerd.

Kosten

Vanaf 2017 bedragen de kosten van kentekenaanvraag en tenaamstelling voor een reeds vóór 2017 in gebruik genomen voertuig € 18,-. Verder moet er een gele kentekenplaat worden aangeschaft van ongeveer € 12,-. Daarmee komen de kosten van de kentekening op € 30,- per (land)bouwvoertuig. Bij de invoering van de kentekening is er zeer sterk gestuurd op zo laag mogelijke kosten. De mogelijkheid van digitale tenaamstelling, zonder dat de eigenaar naar een postkantoor moet, wordt voor het eerst ingevoerd. Ook het niet schouwen of keuren van het voertuig door de RDW of een andere instantie en de keuze voor één kentekenplaat maken dat de kosten van kentekening zo laag mogelijk worden gehouden.

Uitgebreidere versie

Een uitgebreidere versie van dit artikel kunt u lezen in de digitale nieuwsbrief van Grondig op vrijdag 13 mei. Daarin wordt op nog meer aspecten van de kentekening ingegaan.

TEKST: Hero Dijkema, beleidsadviseur (land)bouwverkeer

Gegevens van de constructieplaat van de trekker zijn nodig voor de aanvraag van een kentekenbewijs.

Vermelding van de maximumconstructiesnelheid van landbouwtrekkers bij onderdeel T van de kentekencard wordt een zeer belangrijk item.